

ABSTRAKTY W JĘZYKU POLSKIM

Thomas Abrams

Niepełnosprawność, fenomenologia queer i polityka osobowości

Niniejszy tekst stanowi refleksję na temat ważnej książki Sary Ahmed, *Fenomenologia queer*, z perspektywy studiów nad niepełnosprawnością. Sama Ahmed kładzie nacisk na kategorie rasy i pożądanego. Warto się jednak zastanowić, czy istnieje możliwość wykorzystania jej queerowej fenomenologii kulturowej w rozważaniach na temat społeczno-materialnego podłoża niepełnosprawności i interaktywnego powstawania niepełnosprawnych podmiotowości. Pierwsza część artykułu analizuje trzy główne rozdziały książki Ahmed. W kolejnej części autor zastanawia się, jakie pytania zadałaby Ahmed, gdyby badała niepełnosprawność. Następnie zwraca się ku fenomenologicznym badaniom niepełnosprawności, zadając pytanie, jak funkcjonuje podmiotowość w świecie dzielnym z innymi, nie jako atrybut dany raz na zawsze wszystkim osobom. W końcowej części artykułu autor powraca do głównego zadania fenomenologii, by poszukiwać odpowiedzi na pytanie, co takie zrewidowane pojęcie podmiotowości oznacza dla fenomenologii Heideggera i Husserla, oraz jak może zostać wykorzystane w dalszych badaniach.

128

Słowa kluczowe: fenomenologia, niepełnosprawność, teoria queer, urasowanie, Sara Ahmed

Marta Usiekiewicz

Niebezpieczne ciała. Rasa, grubość i dywidenda męskości

Współczesny amerykański dyskurs epidemii otyłości przywołuje w nowej formie dyskursy klasistowskie i rasistowskie, jest też kolejnym wcieleniem moralnej paniki wykorzystywanej po to, by pod hasłem „opieki” stygmatyzować biednych i niebiałych członków społeczeństwa. W tekście przyglądam się splotowi grubości, rasy i męskości, by pokazać, jak w przypadku czarnych mężczyzn w USA otyłość jest kryminalizowana i wykorzystywana w celu uzasadnienia stosowania przemocy wobec czarnych grubych ciał. W artykule omawiam sprzeczne wyobrażenia na temat grubych czarnych ciał, pozwalające pokazać, w jaki sposób otyłość, tak jak wcześniej rasa i bieda, stała się w Stanach Zjednoczonych „przestępstwem”. W pracy zajmę się też analizą samej dyscypliny fat

studies, by pokazać, że i ona nie jest wolna od rasowych i klasowych założeń, które częściowo uniemożliwiają analizę niebiałych, niekobięcych ciał.

Słowa kluczowe: rasa, męskość, grubość, dywidenda męskości, niepełnosprawność

Allison Moore, Paul Reynolds

Przeciwko brzydocie starości. W stronę erotyzmu starzejącego się seksualnego ciała

Ludzie starsi są postrzegani przez pryzmat heteronormy jako aseksualni, post-seksualni lub jako drapieżcy żerujący na młodych ciałach. Założenia ideologii ageistowskiej albo odmawiają ludziom starszym jakiegokolwiek pożądania seksualnego, albo wtłaczają ich pożądanie w dyskursy medyczne, seksuologiczne czy kulturowe charakteryzujące osoby starsze aktywne seksualnie jako groteskowe, brzydkie, nieatrakcyjne i niegodne pożądania. Takie normatywne osądy negatywnie wpływają na podmiotowość seksualną osób starszych. Niniejszy artykuł stanowi próbę wypracowania konstruktywnej formy - czy też erotyki - przedstawiania starzejącej się seksualności. Oparta na dekonstrukcji, anty-fundacyjna i anty-esencjalistyczna teoria queer wydaje się być najbardziej odpowiednim narzędziem do podważania dyskursów patologizujących starzejące się ciało i starzejącą się seksualność. Jednak niniejsze rozważania wskazują zarówno na pewien potencjał jak i na ograniczenia teorii queer jeżeli chodzi o możliwość podważania ageistowskiej erotofobii. Chociaż według teorii queer możemy swobodnie w konstruować i rekonstruować naszą seksualność na wiele sposobów, to doświadczamy naszej zmieniającej się podmiotowości nie tylko na poziomie emocjonalnym i psychicznym, ale również fizycznym. Starzejące się ciało uniemożliwia ciągłe wymyślanie na nowo swojego seksualnego ja. Nie wyklucza to jednak możliwości istnienia erotyki starości, która oddala się od seksualności rozumianej w kategoriach genitalnych czy też heteronormatywnych/homonormatywnych, lecz otwiera potencjał dla erotyki seksu i seksualnej intymności ludzi starszych.

Słowa kluczowe: heteronorma, patologizacja, wiek, seksualność, pożądanie, erotyka

Oindri Roy, Amith Kumar P.V.

Kalekologia queeru. Dekonstrukcja koncepcji „sprawności” i „heteroseksualności” w autobiografiach osób transseksualnych

Artykuł stanowi analizę porównawczą dwóch narracji, *The Truth About Me: A Hijra Life-Story* (2010) autorstwa A. Revathi oraz *A Queer and Pleasant Danger* (2012) Kate Bornstein. Jego celem jest ukazanie powiązań i podobieństw pomiędzy praktykami życia codziennego w dwóch odmiennych kontekstach kulturowych. Porównanie to prowadzi przemyślenia znaczeń pojęć „queer” i „niepełnosprawność” w kontekście doświadczeń związanych z transseksualnością, które negują „przymusową heteroseksualność” i „przymusową pełnosprawność” jako narzucone konstrukty społeczne, choć nie sprowadzają się do negacji. Narracje te służą również za pretekst do zastanowienia się nad procesem „trangenderyzacji” (Elkins i King 34) wywołanej odczuciem niepełnosprawności/odmienności związanej z byciem „w niewłaściwym ciele”. Zarówno Revathi jak i Bornstein działają pod wpływem wrodzonego pragnienia „kobiecej” formy istnienia, a także społecznego przymusu stosowania się do zasad „normalności” i „sprawności” związanej z płcią przypisaną im w chwili narodzin. Interwencje chirurgiczne i hormonalne nie prowadzą do psychospołecznej „rektyfikacji” i mogą doprowadzić do dysfunkcyjnej kobiecości. Autorzy odczytują nieodwzajemnioną miłość i nieudane małżeństwo Revathi, jak problem Bornstein z byciem uznaną za lesbijkę, jako przykłady sytuacji, w których nieadekwatność struktur społecznych tłumaczona jest jako „niepełnosprawność płciowa” jednostki zwanej „hidźra” czy „butch”.

Słowa kluczowe: transpłciowość, hidźra, niepełnosprawność, autobiografia

Claudio Cappotto, Cirus Rinaldi

Intersekcyjności, nie/pełnosprawności i podmiotyzacja u niesłyszących osób LGBT.

Badanie rozpoznawcze na Sycylii

Tematem artykułu jest dyskryminacja, normalizacja i stygmatyzacja niesłyszącej młodzieży LGBT na Sycylii we Włoszech, badana w oparciu o relacje na temat życia codziennego (szczególnie lat szkolnych i interakcji z rówieśnikami). Dotychczas we Włoszech poświęcano niewiele uwagi problemowi wielorakiej dyskryminacji, a w szczególności homofobicznej przemocy wobec osób niepełnosprawnych. *Niemożliwe jest tym samym by uwzględnić tu trafny i rzetelny dobór próby tejże*

populacji. Autorzy tekstu - socjolog i psycholog - analizują wyniki wywiadów z piętnastoma osobami LGBT zwerbowanymi poprzez media społecznościowe, czaty tematyczne i stowarzyszenia. Celem tej wstępnej analizy jest wyodrębnienie kluczowych argumentów, które mogłyby służyć jako podstawa strategicznych programów na rzecz włączenia społecznego i dalszych badań.

Słowa kluczowe: młodzież LGBT, niepełnosprawność, homofobia, normalizacja, analiza intersekcyjna

Jason Bryant

Robiąc to razem, na homo sposób: queerowe pary w Love, Death, and the Changing of the Seasons Marilyn Hacker i Cortège Carla Phillipsa

Artykuł jest spojrzeniem na poezję Marilyn Hacker i Carla Phillipsa, w ramach którego autor proponuje dwie strategie analizy reprezentacji jednopłciowych par żyjących pod wspólnym dachem. Po pierwsze, artykuł bada, w jaki sposób zbiór Marilyn Hacker *Love, Death, and the Changing of the Seasons* ukazuje performatywność „bycia parą”, w przeciwieństwie do takich opisów jednopłciowego partnerstwa, które nastawione są na włączanie w normatywne ramy małżeństwa. Drugie podejście dotyczy zawartych w *Cortège* Phillipsa opisów intymnych, często nieprzyjemnych narracji miłosnych, które ukazują odmieńczą wrażliwość podmiotu radości/bólu/pożądania, przez co Phillips wskazuje, jak bardzo odmieńcy są zmuszeni zastanawiać się nad tym, dlaczego, jak i kogo można pożądać. Phillips usiłuje opisać odmieńczą wrażliwość, czujną świadomość społecznych i seksualnych relacji wpisanych w wiele kłirowych dyskursów na temat miłości. W swojej poetyce, *Love, Death...* i *Cortège* skupiają się odpowiednio na przestrzeni domowej jako miejscu performatywnego „przerabiania” związków partnerskich oraz na praktykach życiowych i miłosnych uwzględniających złożoność radości, bólu i pożądania.

Słowa kluczowe: związki jednopłciowe, miłość, performatywność, Marilyn Hacker, Carl Phillips

Stanimir Panayotov

Hetarycki separatyzm: dziesięć tez o kłirowym archiwum

Cała kultura jest archiwum heteroseksualności i tożsamości, bowiem jedno implikuje drugie. Odczuwane przez kłirów pragnienie własnego archiwizowania się i przybrania tożsamości jest odwróconą formą heteryckiego sadyzmu. Kłirowe archiwum jest ciemną, tanatologiczną i eschatologiczną otchłanią pragnień, której formalizacja nie prowadzi do zreformowania fałszywego uniwersalizmu heteryckiego separatyzmu. Należy albo zmienić formę instytucji, albo w ogóle porzucić pamięć.

132

Słowa kluczowe: archiwum, upamiętnianie, formalizacja, instytucjonalizacja, heterycki separatyzm